

STAKČÍNSKE NOVINY

Ročník: 2

3

marec 2008

MESAČNÍK PRE OBYVATEĽOV OBCE STAKČÍN • VYDÁVA OBEČNÝ ÚRAD V STAKČÍNE • NEPREDAJNÉ

MDŽ

Žena je slovo, ktoré v sebe skrýva krásu, duchapnosť i zmyselnosť. Bez ženy by bol svet pustý ako lúka bez kvetov, ako nočná obloha bez hviezd, či ako srdce bez lásky.

Deň žien by mal byť symbolickou pripomienkou na 8. marec 1908, kedy sa 15 000 newyorských robotníčok vydalo do ulíc protestovať proti zlým pracovným podmienkam, nízkym mzdám, 10 hodinovému pracovnému času a odopieraniu volebného práva. Trvalo roky, kým sa dohodol fixný dátum osláv. Za medzinárodný sviatok napokon Deň žien uznala Organizácia spojených národov v roku 1975.

Aj v našej obci sa každoročne uskutočňujú oslavy MDŽ, ktoré organizuje Základná organizácia Únie žien Slovenska v Stakčíne. V spoločenskej miestnosti budovy ZŠ s MŠ v Stakčíne sa v tento deň zišlo 114 žien. Hostami osláv boli starosta obce Ján Kerekanič, Anna Capová – krajská predsedníčka Únie žien Slovenska, Emília Litvajová – okresná predsedníčka ÚŽS, riaditeľka DD Hostovice Ing. A. Fariničová a komunitná pracovníčka PhDr. J. Kotlárová.

Pestrý program pripravili ZŠ s MŠ v Stakčíne, deti z Detského domova Hostovice žijúce v našej obci a súbor Beskyd. Predsedníčka ZO ÚŽS v Stakčíne Marta Gavurová a starosta obce ocenili pri tejto príležitosti členky výboru ďakovným listom za ich dlhoročnú aktivitu a tvorivú prácu v tejto organizácii. Ocenenie prevzali M. Gavurová, Z. Voharová, M. Kerekaničová, H. Kováčová, A. Serdulová, M. Sochaničová, M. Dereninová, Z. Telehaničová, A. Tarandová, M. Petruňáková a M. Čornaničová.

Predsedníčka ZO M. Gavurová ďakuje firme AGRIFOP Stakčín, Komunitnému centru v Stakčíne za sponzorské dary a starostovi obce za karafiáty, ktoré daroval všetkým.

CENA STAROSTU OBCE

Na oslavách MDŽ odovzdal starosta obce predsedníčke ZO ÚŽS, p. Marte Gavurovej, Cenu starostu obce za dlhoročnú prácu v organizácii a za rozvoj obce. Ocenenej gratulujeme a želáme veľa tvorivých nápadov.

Časť obyvateľov našej obce už veľkonočné sviatky slávila, ale väčšia časť ich radostne ešte len očakáva. Pre kresťanov je to najväčší sviatok v roku, pre ateistov symbol príchodu jari. Pre všetkých však rovnako aj príležitosť na upratovanie. To upratovanie v duši sa týka rozjímania, úvah o živote a šťastí, pokore a úcte k životu. V domácnostiach sa umýva, utiera, vysáva, leští, nech je všetko ako má byť.

Aj keď dnes už na čary neveríme, radi sa vraciame a mnohé zvyklosti a tradície ešte na Veľkú noc každoročne robievame. Prichádza k nám do našich domovov radosť, pohoda a úsmev na tvári, ktorý počas veľkonočných sviatkov nesmie nikde chýbať.

**Želáme Vám lásku Zeleného štvrtku, vieru Veľkého piatku,
nádej Bielej soboty a víťazstvo Veľkonočnej nedele,
nech Vás posilní a naplní pokojom a dôverou.**

Korbáč, vodu, kraslíc moc, nech prinesie Veľká noc.

Zdravie, šťastie, úsmev v tvári, želáme Vám k sviatku jari.

*Šťastie, zdravie, smiechu veľa, úprimne Vám všetkým želá
starosta obce, zamestnanci OÚ a poslanci OZ.*

Oznam obce

Dane

V uplynulých dňoch dostali občania obce platobné výmery na zaplatenie dane z pozemkov, zo stavieb a z bytov. Z dôvodu nejednotného pochopenia platobného výmeru Vám oznamujeme, že výška daní je uvedená v bode IV. Daň z nehnuteľností celkom.

Druhý platobný výmer je poplatok za komunálne odpady. Občan sa môže rozhodnúť, či tento výmer vyplatí jednorázovo, alebo podľa splátkového kalendára uvedeného v jeho platobnom výmere. Obidve sumy, t.j. daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad, sčítajte a uhradte priloženou šekovou poukážkou.

Predstavujeme poslancov OZ v Stakčíne

Ing. Ján Sochanič

Aký je Váš rodinný stav?

Ženatý, dve deti.

Ako dlho ste poslancom OZ?

V Stakčíne prvé volebné obdobie. Predtým som pôsobil ako poslanec OZ v Klenovej.

Aké je Vaše povolanie?

Posledných deväť rokov som učiteľom základnej školy, z toho šesť rokov v Stakčíne.

Čo sa Vám v našej obci páči?

Všetko, čo je nové, ale aj to, čo je dobre udržiavané. Ďalej je to spolužitie občanov, ich relatívna tolerancia.

Čo by ste v obci zmenili?

Stále je toho dosť. Vynoviť budovy, opraviť miestne komunikácie, autobusové zastávky, vylepšiť služby, a to je len začiatok.

Aké je Vaše obľúbené jedlo?

Zo všetkých druhov mäsa sú to varené pirohy so zemiakmi. Rád mám i ryby na každý spôsob.

Kde najradšej oddychujete?

Ak nerátam svojich najbližších, tak ráno o piatej na pstruhovej vode.

PROTIDROGOVÉ AKTIVITY V ZŠ

Mesiac marec bol bohatý na protidrogové aktivity na našej škole. Tieto boli zamerané predovšetkým na problematiku diskriminácie a šikanovania detí, na pozdvihnutie právneho vedomia žiakov a dodržiavanie ľudských práv. Týmto témam sa venovali vyučujúci hlavne na triednických hodinách a hodinách etickej výchovy. Besedu o šikanovaní žiakov na školách uskutočnila p. Dubjaková na hodinách etickej výchovy so žiakmi 4.- 9. ročníka. Tejto téme sa venovala aj p. Krišková z Pedagogicko-

psychologickej poradne (PPP) v Snine v rámci besedy so žiakmi 5. a 6. ročníka. Žiaci 6. ročníka sa zúčastnili v PPP aj besedy o diskriminácii a rasizme. A posledná beseda, ktorú zorganizovali členovia policajného zboru p. Vohár a p. Kapráľ, bola venovaná právnemu vedomiu žiakov, dodržiavaniu poriadku a problematike drogovej závislosti. Tešila sa veľkému záujmu zo strany žiakov.

Mgr. Anna Dubjaková, koordinátor protidrogovej závislosti na ZŠ s MŠ Stakčín

MDŽ V KOMUNITNOM CENTRE V STAKČÍNE

Dňa 9.3.2008 zrealizovalo KC Stakčín na podnet mimovládnej organizácie ETP Slovensko – pobočka Košice, oslavy MDŽ pre rómske ženy narodené pred 2. svetovou vojnou. Spomínaná organizácia už v našej obci pomohla starším rómskym občanom viackrát prostredníctvom vecných darov, alebo preplácaním lekárskeho receptov. Finančné prostriedky pre tento projekt poskytuje nemecká nadácia „Spomienka, Zodpovednosť a Budúcnosť“. Využívajú sa v prospech starších Rómov v núdzi, ktorí boli prenasledovaní nemeckým nacistickým režimom počas 2. svetovej vojny. Pozvanie na oslavu prijali aj ženy zo Sniny s komunitnou pracovníčkou J. Gocovou. Pracovníčky KC v Stakčíne pripravili pre oslávenkyne pohostenie. Niektoré staršie pozvané ženy, ktoré sa osláv nemohli zúčastniť, zastúpili ich rodinné príbuzné. Program osláv im spestril svojim vystúpením Erik Gunár a súbor Beskyd.

Komunitným pracovníčkam patrí vďaka za to, že svojím pričinením spríjemnili tento deň aj starším občiankam a zároveň im prejavili náležitú úctu, ktorá im právom za ich zložitý život vo vojnovom období patrí, a na ktorú už mnohí z nás zabúdajú.

MÚDROTY MOJEJ MAMY

Nerada nakupujem vo veľkých supermarketoch. Vždy mám pocit obžerstva a problém vybrať si z dvadsiatich druhov pečív a chleba. Vybaví sa mi zvuková asociácia: „...na našej zemeguli denne ide spať jeden človek zo siedmich hladný... najchudobnejších krajín a hladujúcich na zemi pribúda denne zomiera od hladu na svete 24 000 ľudí...“ Vtedy sa mi žiada otočiť sa a nahlas zakričať: „chudoba nie je prirodzená, jej príčinou je človek a môže byť prekonaná len pričinením človeka.“

Lebo zo všetkých krížov je len jeden kríž a zo všetkých chlebov je len jeden chlieb... ten náš každodenný, daj nám dnes!“

Mama mi často vraví: “De je chlieb i vóda, tam neje hóloda.” Z roka na rok si viac a viac uvedomujem múdrosť a aktuálnosť týchto slov. Vedci tvrdia, že do roku 2080 nebudú mať vodu 3,2 miliardy ľudí na celom svete v závislosti od úrovne zamorenia ovzdušia plynmi so skleníkovým efektom. Európa príde o malé ľadovce a určiť množstvo zásoby spodnej vody sa nedá. Čo k tomu dodať. V súčasnosti vieme o všetkom akú má cenu, ale nevieme akú má hodnotu.

*De je chlieb i vóda, tam neje hóloda.
Chvála Bóhu, žem sa nasýtýla a ne zadávýla.
Cyt, cyt, ja vže tóho sýt.
Šo ty v komóri neležíť, naj ty sa nebažíť.
Umré púha, búde drúha. (púha-duha)
Dav ty Boh, kúlko moch.
Kaj sa ľváne, jak ťa nestáne.
Trindy líhdy nýskať tu, závtra jinde.
Nechóču, nechóču, ale daják potolóču.
Vysóka jak sósna, málo z ňuj chosná.*

„Múdrotý“ mojej mamy sú zapísané v rusínskom nárečí a dlžne slúžia ako prízvuky.

Daniela Kapráľová

VZÁCNÉ RUKY

Starogrécky bájkar Ezop napísal bájku o jazyku. Opisoval jeho schopnosť robiť človeka šťastným, prežívať dobré pocity, ale aj schopnosť ublížiť. Taký je ľudský jazyk. Podobne je to aj s ľudskými rukami. Niektoré píšú, iné bijú, alebo tvoria veci, ktoré pomáhajú iným, prinášajú radosť. Vzácné ruky má v našej obci Mgr. Jarmila Lattová, ktorú mnohí poznajú ako vždy usmievajúcu sa a pekne upravenú pani učiteľku z miestnej základnej školy. Teraz je už na dôchodku a všetok voľný čas venuje maľovaniu veľkonočných vajíčok.

Ako dlho sa venujete maľovaniu veľkonočných vajíčok?

Ojakživa, začala som v škole s deťmi, stále ma to fascinovalo. Ešte mám odložené svoje prvé pokusy, pri ktorých mi jeden žiak povedal, že som umelkyňa. Dnes ma to poriadne pobaví, pretože to boli ešte len pokusy o veľkonočné vajíčko s jednoduchými čiarkami. Neskôr som učila výtvarnú výchovu a svoje techniky som začala zdokonaľovať.

Viete koľko vajíčok ste už namaľovali?

Veľa, veľmi veľa, presne to neviem.

Akú techniku používate?

Maľovanie voskom, temperami, olepovanie. Mám vlastné techniky, ktoré sa snažím zdokonaľovať.

Máte nejaké obľúbené vajíčko?

Všetky, ale najradšej mám maľovanie perličiek – veľmi malých vajíčok.

Kde všade vlastnia Vaše vajíčka?

V Košiciach, Bratislave, Švajčiarsku, Nemecku, USA, na Ukrajine, v Rajeckých Tepliciach, v celej Uličskej a Uľfanskej doline.

Čo Vám táto záľuba prináša?

Radosť, ale predovšetkým vnútorné uspokojenie a pokoj. Je to pre mňa nesmierny relax.

Komu odovzdáte svoje vzácne umenie. Máte následníkov?

Áno. Moja vnučka a nevesta majú tiež svoje techniky.

Mal niekto z Vašej rodiny umelecké sklony?

Otec pekne maľoval a mama prekrásne háčkovala. Dodnes uchovávam jej krásne dečky.

Kedy začínate pripravovať vajíčka na Veľkú noc?

Hneď po Veľkej noci. Príprava trvá celý rok.

Pani učiteľka si chráni prvé maľované vajíčka, a to nielen svoje, ale aj vajíčka svojich žiakov. Uchováva aj ich vzácne výtvarné práce. Prekvapuje ju ochota ľudí, ktorí jej nosia vyfúknuté vajíčka, zvlášť si cení biele, lebo tých je málo. Mnohí jej nosia rôzne námety, obrázky maľovaných vajíčok, nových techník a ona sa im po tom odovdáci pekným vajíčkom. Jej krásnu tvorbu obdivujú každý rok na medzinárodnej výstave „Karpatská kraslica“ v Humennom. Doma ju navštívil aj regionálny televízny štáb. Na otázku, čo si kúpi za odmenu z maľovaných vajíčok, pohotovo odpovedala, že nové farby. Materiál je finančne dosť náročný, robí to viac menej pre radosť iným, ale aj sebe. Jej veľkonočné vajíčka zdobia počas sviatkov mnohé domácnosti.

Môžeme byť pyšní, že tak vzácne a šikovné ruky patria občanke našej obce. Želáme jej veľa zdravia, radosti zo života, tvorivých síl a trepezlivosti, dobrý zrak a pevné ruky, ktoré prinášajú radosť mnohým rodinám.

O tom, že Mgr. Lattová maľuje v Stakčíne najkrajšie vajíčka, vie skoro každý, ale že píše rusínske básne, vie už málokto.

Mgr. Jarmila Lattová

Мальоване яєчко

Малюю яєчко, малюю,
і так собі поспіву
ей, про того тя малюю,
што день і ніч роздумую.

Пестры фарбы мішам,
бы ся ті любіло,
жебы ся ті, милый,
скоро не розбіло.

Як ня прийдеш на Великдень
водичков поляти,
жебы ём ті могла
то найкрасе дати.

Жебысь сі подумав
же го малювала,
молада дівочка,
што тя рада мала.

DOBRÉ RADY

Čo s presolením?

Aj na tento problém máme riešenie. Do vývaru vmiešajte vaječný bielok alebo trochu smotany, prípadne môžete pridať surový zemiak nakrájaný na plátky. Polievku nechajte krátko povariť a potom ho vyberte.

Keď si pri varení popálite jazyk,

rychlo ho potrite kúskom masla. Bolesť sa rýchlo stratí.

Mlieko neskysne

a ostane sladké aj niekoľko dní, ak doň vložíte list z chrenu.

Vrchnáky na záväracích pohároch ľahko odkrúťte,

ak poháre ponoríte do teplej vody hore dnom.

Nelepiaci sa trojobal

Syr, mäso alebo zelenina, to všetko obaľujete v trojobale, ktorý sa veľa ráz prilepí na panvicu. Ak do vajíčka pridáte lyžičku solamylu, trojobal sa neprilepí o dno panvice.

ŠPORT

MAJSTROVSTVÁ STAKČÍNA V KARTÁCH - DISCIPLÍNA „FILO“

Dňa 15.03.2008 sa v hostinci „U Cvana“ uskutočnil 2. ročník kartárskeho turnaja. 22 súťažiacich tuho bojovalo o získanie titulu v kartárskej hre „Filo“. Víťazi boli ocenení ako už tradične diplomom a fľašou „moku“. Turnaj bol dramatický do posledného zápasu. Až tri družstvá mohli byť na prvom mieste. Nakoniec pri rovnosti bodov rozhodovali vzájomné zápasy medzi týmito dvojicami.

Výsledky turnaja:

1. J. Keleman - O. Varga, 2. J. Bilík - J. Sochanič
2. J. Šokrya - J. Pencák, 3. M. Jelínek - J. Lukacko

Ján Keleman a Ondrej Varga- víťazi Filo

Hlavný zapisovateľ

Užitočné linky

ZŠ: 769 21 18, zdravotné stredisko:
MUDr. Bôžik 769 27 00,
MUDr. Haničáková 769 23 44,
MUDr. Kelly 769 27 01,
lekárne: 758 37 40
polícia Stakčín: 057/767 44 33,
pošta Stakčín: 767 43 08
Gréckokatolícka Cirkev Farnosť Ochrany
Presvätej Bohorodičky v Stakčíne:
767 41 54
Pravoslávny farský úrad: 767 41 11

Po zložitých úvahách bolo pripravené chutné občerstvenie

INZERÁTY

- Predám Peugeot 307 2.0 HDi, rok výroby 2002, zelená metalíza, 6x airbag, dažďové senzory, plná výbava, cena 220 000 Sk, tel. 0907 180 765
- Kúpim stoličku ku klavíru. Tel. 0905 308 468

OFK AGRIFOP STAKČÍN

Zimná príprava nášho futbalového klubu už skončila. Dňa 16.3.2008 začal prvý majstrovský zápas. Staronovou posilou je návrat Viktora Obšitníka. Dúfame, že sa mu bude doma dariť.

13.4.2008 sa uskutoční domáce derby Stakčín – Snina. Všetkých Vás srdečne pozývame.
Kľušov - Stakčín 2 : 0
Nižný Hrušov - Stakčín 4 : 0

Vydáva: Obecný úrad Stakčín, Čsl. armády 140/70, 067 61 Stakčín, tel.: starosta +fax: 057/767 43 09, 767 43 07, 758 26 20, matrika: 7674305, oustakcin@stonline.sk, www.stakcin.eu. **Redaktorka:** PaedDr. Jana Kandriková, kontakt: 0905 308 468. **Grafika:** J. T. - Takton. **Tlač:** Dom Matice slovenskej v Snine.